

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

- Az ügy száma:** Kfv.II.38.134/2019/10.
- A tanács tagjai:** Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
Dr. Bögös Fruzsina előadó bíró
Dr. Szilas Judit bíró
- A felperes:** Auchan Magyarország Kft.
(2040 Budaörs, Sport utca 2–4.)
- A felperes képviselője:**
- Az alperes:** Gazdasági Versenyhivatal
(1054 Budapest, Alkotmány utca 5.)
- Az alperes képviselője:** Dr. Gaál Zsuzsanna kamarai jogtanácsos
- A per tárgya:** versenyügy
- A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** a felperes
- A felülvizgálni kért jogerős határozat:** Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Törvényszék 12.Kf.650.017/2019/9. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (kétszázézer) forint felülvizsgálati eljárási költséget;
- kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 3.500.000 (hárommillió-ötszázézer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes gazdasági főtevékenysége élelmiszer-kiskereskedelem, azonban a hipermarket tevékenység következtében nem mezőgazdasági és élelmiszer-ipari, úgynevezett non-food termékeket is forgalmaz. A felperes a magyar kiskereskedelmi piac jelentős szereplője,

Kfv.II.38.134/2019/10.

árbevételének 20%-át a non-food termékekből származó árbevétel teszi ki. Az alperes 2012. augusztus 23. napján versenyfelügyeleti eljárást indított a felperessel szemben, jelentős piaci erővel való visszaélés tilalmának feltételezett megsértése miatt, mert észlelte, hogy a felperes az éves kereskedelmi megállapodásaiban „utólagos árkedvezmény támogatás”-ként (a továbbiakban: UÁT) olyan visszatérítést kért önmaga számára a non-food termékeket beszállító vállalatoktól, melyek %-os mértéke a ténylegesen realizált forgalom változása esetén állandó maradt, viszont azt minden esetben fizetnie kellett a beszállítóknak, ha termékei eladásából a felperes forgalmat realizált. Az alperes 2015. március 20. napján kelt Vj/60/2012. számú határozatával megállapította, hogy a felperes a non-food termékpiacot érintően 2006. június 1. és 2014. december 31. között jelentős piaci erővel való visszaélést valósított meg azért, hogy az UÁT-ot díjként alkalmazva azt beszállítói számára egyoldalúan felszámította. A jogsértés következményeként a felperest 1.061.300.000 forint bírság megfizetésére, valamint az UÁT alkalmazásának a non-food beszállítóival kötött szerződéseiben való megszüntetésére kötelezte. Megállapította, hogy a felperes non-food beszállítóinak mintegy háromnegyede fizetett UÁT-ot a vizsgált időszakban, mely számos beszállító esetében ténylegesen nem képezett tárgyalási alapot, pusztán annak %-os mértékéről egyeztettek a tárgyalások során. A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján megállapította, hogy a felperes által 2006. június 1. és 2014. december 31. között alkalmazott UÁT beszállítókkal szembeni egyoldalú felszámítása a kereskedelemről 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 7. § (2) bekezdés f) pontjának megvalósításával a 7. § (1) bekezdés szerinti tilalomba ütközött. A jogsértésre tekintettel a Tpv. 78. §-a alapján jogkövetkezményként a bírság kiszabása mellett döntött, melynek mértékét az 1/2012. számú Bírságközleménye (a továbbiakban: Bírságközlemény) alapján többlépcsős eljárásban határozta meg.

A kereseti kérelem és az alperes ellenkérelme

- [2] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak megváltoztatását, és annak megállapítását kérte, hogy jogsértést nem követett el, illetve az elévült. Keresetében harmadlagosan a bírság eltörlését, vagy annak mérséklését kérte.
- [3] Az alperes ellenkérelmében a határozatában foglaltak alapján a felperes keresetének elutasítását kérte.

Az elsőfokú és a másodfokú ítélet

- [4] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.31.953/2015/20. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában a felperes jelentős piaci erejének fennállását a Kertv. 7. § (3) bekezdése alapján is megállapította, tekintettel arra, hogy a felperes előző évi konszolidált nettó árbevétele meghaladta a 100 milliárd forintot. Rögzítette, hogy a felperes non-food beszállítóinak több mint 50%-a nem rendelkezett számottevő mértékű alkuerővel a jelentős piaci erejű felperessel szemben a beszállítói tárgyalások során. A felperes piaci pozíciója, pénzügyi ereje, kereskedelmi tevékenységének kiterjedtsége, országos szintű megjelenése a 100 milliárd forintos összeghatártól függetlenül önmagában is megalapozta a jelentős piaci erő (JPE) megállapíthatóságát. Rámutatott arra, hogy az alperes megalapozottan tekintett el a Tpv. 67. §-a szerinti elévülés figyelembevételétől, mert az UÁT

Kfv.II.38.134/2019/10.

alkalmazása esetében a folytatólágosság egyértelműen megállapítható volt, miután a felperes azt 1998. óta változatlan tartalommal, esetlegesen más-más elnevezéssel, de alkalmazta. Rögzítette, hogy az UÁT egyoldalú, jelentős piaci erőn alapuló, kényszer révén történő alkalmazása már egyetlen beszállító esetében is jogsértő. E jogsértéssel érintettek körének nagysága legfeljebb a jogkövetkezmény meghatározása vonatkozásában értékelhető. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az UÁT %-os mértéke majdnem minden beszállító esetében eltérő mértékű volt, elérhette akár a 40%-os mértéket is. A felperes non-food beszállítóinak mintegy háromnegyede a vizsgált időszakban fizetett UÁT-ot. Az elsőfokú bíróság analógiát vont a perbeli UÁT tartalma és a Spar-ügyben (Kfv.III.37392/2015/5.) az ügy alapját képező teljesítmény arányos bónusz rendszer (a továbbiakban: TAB) stabil részével, az azonos ténybeli elemeket alapul véve. Az alperes határozatának és az uniós jog viszonyának értékelése körében az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az UÁT jogellenességének megállapítása nem korlátozza a felperes által hivatkozott uniós jogokat, miután az áruk szabad mozgásának és a letelepedés szabadságának elve nem jelenti azt, hogy a piaci szereplők teljesen önkényesen (különösen egyoldalúan) bármit kiköthessenek üzleti partnereikkel szemben. Semmiféle közgazdaság-piaci alapelv, törvényszerűség vagy konkrét jogszabály nem támasztja alá azon felperesi vélelmet, hogy az UÁT kikötés nélkül a magyarországi letelepedés korlátozva lenne. A felperes e vonatkozásban nem igazolta azt sem, hogy az UÁT révén kedvezőbbé válnának a piaci kondíciók, optimálisabb lenne a piac működése. Az UÁT eltörlése semmilyen bizonyított módon nem eredményezi a magyarországi termékforgalmazás elnehezülését, vagy korlátozását. Mindezekon túl nincs olyan konkrét, tételes uniós rendelkezés, amely tiltaná a tagállamok részéről a Kertv.-hez hasonló szabályokon alapuló jogalkalmazást. Megállapította azt is, hogy az alperes jogszerűen vette figyelembe az általa kiadott 1/2012. számú Bíróságközleményében foglaltakat, melyek nem ellentétesek a jogszabályi rendelkezésekkel vagy jogalkalmazási gyakorlattal. Az alperes a Bíróságközlemény révén áttekinthetővé, követhetővé és koherenssé tette az addigi határozataiban, illetve a jogszabályi rendelkezésekben megtestesülő bírságotlási szempontokat és elveket.

- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 2017. március 22. napján kelt, I.Kf.650.056/2016/10. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperes Vj-60/2012. számú határozatának hatályon kívül helyezésével az alperest új eljárásra kötelezte. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az elévülés és a jelentős piaci erő kérdésében helyesen döntött, az UÁT anyagi jogi minősítése kapcsán azonban tévedett, mert az alperes által szolgáltatott bizonyítékok alapján kétséget kizáróan nem lehet megállapítani, hogy az UÁT az egyes szerződésekben jogszerűen kialakított árendedmény, de azt sem, hogy a kikötése a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjában ütközött, ezért rögzítette, hogy az alperesi eljárásban a tényállás e körben feltáratlan maradt. Kiemelte, hogy a szerződésekben az árendedménynek UÁT formájában történő beépítése tárgyalási folyamaton keresztül történt, az valamilyen konszenzuson alapul. Azt a körülményt, hogy az UÁT nem jogszerű árendedmény, hanem azt mint összeget a felperes a beszállítói listájára vagy árukészletébe való bekerüléséért egyoldalúan kötötte ki, az alperesnek kellett volna kétséget kizáróan bizonyítania. Az alperes eljárásából rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a másodfokú bíróság nem tudott sem olyan következtetést levonni, hogy az UÁT az egyes szerződésekben jogszerűen kialakított árendedmény, de azt sem tudta megállapítani, hogy a kikötése a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjában ütközött, ezért rögzítette, hogy az alperes feladata a határozati döntés alapjául szolgáló tényállás tisztázása a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése szerint. Az új

Kfv.II.38.134/2019/10.

eljárásra adott iránymutatásában a másodfokú bíróság előírta, hogy az alperesnek az UÁT szerepét és tartalmát kell tisztáznia az érintett szerződések beszerzésével, valamint a szerződések előkészítésében és aláírásában résztvevő személyeknek szükség esetén tanúkénti meghallgatásával. Azt kell vizsgálnia, hogy az adott szerződések megkötése során a beszállítók azért kényszerültek az UÁT elfogadására, mert a felperes az adott termékek tekintetében megkerülhetetlen szerződéses partnerük volt, illetve a szerződés megkötésének elmaradása a piacra jutásukat az adott régióban, avagy országosan befolyásolta.

A Kúria végzése

- [6] Az alperes felülvizsgálati kérelme folytán eljárta Kúria 2018. július 4. napján kelt Kfv.II.37.544/2017/10. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.056/2016/10. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Tényként fogadta el, hogy a Kertv. 7. § (3) bekezdése korlátozás nélkül nemcsak a non-food termékek tekintetében irányadó rendelkezés, ezért a felperes jelentős piaci erővel rendelkezik, továbbá, hogy a Tptv. 67. § (4) bekezdése szerinti elévülés nem következett be, mert – ahogy maga a felperes is elismerte – 1998. óta eltérő megnevezéssel alkalmazta az UÁT-ot, így a jogsértés folyamatossága a határidő elteltét megakadályozta.
- [7] A Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontja körében releváns tényként értékelte, hogy a beszállítók és a felperes az eljárás során állították, hogy az UÁT mögött nincs szolgáltatás, ezért megállapította, hogy tévedett a másodfokú bíróság, amikor a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pont értelmezése során a felek egyező nyilatkozata ellenére jutott arra a következtetésre, hogy a Kertv. hatálya alatt a díjjal szemben szolgáltatásnak, teljesítménynek kell állnia. Tényként értékelte, hogy a beszállítóknak nem volt érdemi alkupozíciója az UÁT kikötés kapcsán, kizárólag az volt az alku tárgya, hogy annak mértéke mekkora legyen. E körben volt meghatározó jelentősége a felperes jelentős piaci erejének, mely a tárgyalások során domináns szerepet biztosított számára, továbbá annak, hogy bár a felperes terhére esett, a felperes nem bizonyította a konszenzus létrejöttét, mivel a tárgyalásokról írásbeli dokumentum nem állt rendelkezésre, illetve ilyet a hatósági eljárásban és a perben a felperes nem csatolt. A felperes részéről annak bizonyítása is elmaradt, hogy nem volt a felperesi elvárás általános és egységes, bárki mentesülhetett az UÁT alól, ha akart. A Kúria álláspontja szerint attól, hogy a felperes nem egységesen és nem mindenkivel szemben, illetve eltérő mértékben alkalmazott UÁT-ot, még nem jelenti azt, hogy azt ne lehetne egyoldalúan és ellenszolgáltatások nélkül felszámított díjnak minősíteni, amelyet a felperes jelentős piaci erejüként mindazon beszállítóival alkalmazott, akiknél ez felmerült, és amely a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontja szerint tilos. Az, hogy a beszállítók kisebb része állította azt, hogy a polcra kerülésért, a beszállítói listában maradásért kerül kifizetésre ez a díj, nem a jogsértés megállapíthatóságát vonja kétségbe, hanem a jogsértés terjedelmét, ezáltal annak súlyát befolyásoló körülmény, melyet a bíróság összegének megállapításánál lehet figyelembe venni. Hangsúlyozta, hogy a beszállítók háromnegyed része a vizsgált időszakban fizetett UÁT-ot. Megállapította, hogy a Törvényszék tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az UÁT nem díj, hanem árengedmény volt. A Kúria megállapította, hogy kellő mennyiségű és minőségű adat állt rendelkezésre ahhoz, hogy az alperes a tényállást alátámassza; a bizonyítékok egyenként és összességükben való értékelésekor pedig az alperes okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperesi magatartás a Kertv. előírásaiba ütközött.
- [8] A Kúria rögzítette, hogy a másodfokú bíróság az eltérő jogi álláspontja okán nem döntött a felperesi fellebbezés egyes pontjairól, így a felperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság

Kfv.II.38.134/2019/10.

figyelman kívül hagyta a keresetében előadott azon érveit, melyekben az EUMSZ 34., 49., 56., 101-102. cikkei megsértésére hivatkozott, továbbá a másodfokú bíróság nem döntött arról a felperesi állításról sem, hogy hibás az antitröszt Bíróságközlemény alkalmazása, a bíróság alkalmazása során valóban sérült-e a Tpv. 78. § (1) és (3) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-a. Ezért előírta, hogy a másodfokú bíróságnak a megismételt eljárásban az alperesi határozat jogszerűsége vonatkozásában tett ítéleti megállapításokat tényként kezelve, e két kérdésben kell vizsgálnia az elsőfokú ítéletet és állást foglalnia az ítélet jogszerűségéről.

A megismételt eljárásban hozott másodfokú ítélet

- [9] A Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás kiegészítésével helybenhagyta.
- [10] Ítéletének indokolásában idézte a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról rendelkező 1/2003/EK rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 3. cikk (2) bekezdését, és kiemelte, hogy annak alapján a tagállamok nem akadályozhatók meg abban, hogy a saját területükön szigorúbb nemzeti jogszabályokat alkalmazzanak a vállalkozások által folytatott egyoldalú magatartás tilalmára vagy szankcionálására. Idézte az EK rendelet (8) preambulumbekzdését, és rögzítette, hogy a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontja a jelentős piaci erővel történő visszaélés tilalmának azon esetét határozza meg, amely szerint ilyen visszaélésnek minősül „a különféle – különösen a kereskedő beszállítóinak listájára vagy árukészletébe való bekerülésért, más, a beszállító által nem igényelt szolgáltatásokért fizetendő – díjak egyoldalú felszámítása a beszállítónak”. Idézett a Kúria Kfv.III.37.441/2016/7. számú döntéséből és arra a megállapításra jutott, hogy a felperes voltaképpen a Kertv. 7. § uniós joggal történő ellentétes tartalmát állította: a letelepedés szabadságával, az áruk szabad áramlásának elvével és a versenyszabályok egységes alkalmazásának követelményével, az uniós jog elsőbbségére figyelemmel, az Európai Unió esetjogára alapítottnan (így különösen C-6/64 Costa v. Enel, C-106/77 Simmenthal C-55/94, Gebhard C-299/02 Commission v Netherlands, para15, C-400/08 Commission v Spain, para 64 és a Dassonville ügyben hozott döntésekre hivatkozva). Hangsúlyozta, hogy a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjának jelen ügyre való alkalmazhatóságát a Kúria rögzítette, a felperes jogsértő magatartását ez alapján azonosította, így a nemzeti jog félretételének a felperes általi hivatkozása már ezen okból sem vezethetett eredményre. Másrészt kiemelte, hogy az egyenlően alkalmazandó korlátozások megengedhetőségének elvi szintű megalapozását a Gebhard döntés artikulálta a letelepedéshez való jog területén és maga a felperes is hivatkozott az uniós esetjog körében a Gebhard-féle négyes kritériumra. A felperes azonban adós maradt azon összefüggések részletes bemutatásával, hogy a Gebhard-féle feltételek a Kertv. 7. § alkalmazásával az UÁT nélkül miként sérültek. Az UÁT ugyanis a Kúria döntésében megerősített egyoldalúan, kényszer révén felszámított díjkénti minősítése a szerződéses szabadság körén kívüli kategória. Idézte a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv 16. cikk (1) bekezdését, és hangsúlyozta, hogy a felperes nem mutatta be az összefüggéseket, nem tárta fel, hogy az UÁT-kikötés eltörlése miként ütközik az említett uniós normákba, miként sérti az EUMSZ 34., 49., 56., 101-102. cikkeit, és konkrétan hogyan vonható analógia az idézet uniós esetjoggal, az UÁT-kikötés megtiltása hogyan befolyásolná a piac tiszta, torzulásmentes működését. Erre figyelemmel pedig az elsőfokú bíróság helyesen fejtette ki, hogy semmiféle közgazdasági piaci alapelv, törvényszerűség, vagy konkrét jogszabály nem támasztja alá azon

Kfv.II.38.134/2019/10.

felperesi vélelmet, hogy az UÁT-kikötés nélkül a magyarországi letelepedés korlátozva lenne, vagy hogy az UÁT eltörlése a szolgáltatásnyújtás szabadságát sértené. Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást a felek szerződéses szabadságának elvével kapcsolatban is, a felperes a fellebbezésében sem mutatott be olyan összefüggést, amely önmagában ezen elv mentén kizárná az alperes részéről a jogsértés megállapíthatóságát.

- [11] A bíróság körében rögzítette, hogy a szankció alkalmazása és annak mértéke is az alperes mérlegelési jogkörébe tartozó döntés volt. Utalt a Bírágközleményre (GVH. 2012. 3. pontjához fűzött 1. lábjegyzet), amely szerint az a Kertv. 7. §-a szerinti visszaélés eseteire is alkalmazandó. Azon felperesi hivatkozással kapcsolatban, amely szerint az alperes folyamatban lévő ügyben az időközben közzétett közleményét alkalmazta, és a bíróság számítás módját visszamenőlegesen alkalmazta azon időszakokra is, amikor a Bírágközlemény még nem volt hatályban, kiemelte, hogy a Bírágközleménynek kötelező ereje nincs, rendeltetése a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése. A Bírágközlemény kötelező ereje hiányában helyesen érvelt az alperes akként, hogy az a körülmény, hogy ezen Bírágközleményt alkalmazta, önmagában jogsértést nem valósított meg. Hangsúlyozta, hogy az alperesi határozat 218. pontja valóban rögzítette, hogy az UÁT megítélése a vizsgált időszak egy részében (2006-2011.) nem volt egyértelműen minősíthető, ugyanakkor hozzátette, hogy a Vj/047-274/2010. számú döntés (Spar-ügy) folytán az UÁT Kertv. szerinti alperesi megítélése egyértelművé kellett, hogy váljon, ennek ellenére azt a felperes 2012-2014. között is tovább alkalmazta és abból igen jelentős bevételt realizált. Rögzítette, hogy a felróhatóság fokának értékelése során az alperes helyesen nem azt tartotta relevánsnak, hogy 2006-2011. között az UÁT Kertv. szerinti megítélése nem volt egyértelműen minősíthető, hanem azt, hogy miután egyértelművé vált annak alperesi megítélése, a felperes azt jogsértő módon tovább alkalmazta, és a gyakorlatát nem igazította az alperes által megfogalmazott, Kertv. szerinti elvárásokhoz. A Spar-ügy kapcsán kiemelte, hogy a Kertv. szerint, jelentős piaci erővel való visszaélés tilalma körében került kiadásra a Spar-ügyben hozott határozat, arra a többi piaci szereplőnek is, annak alperes általi meghozatala, honlapon történő közzététele után figyelemmel kellett lennie. Így a jogsértő gyakorlat továbbfolytatása okán a jogsértés súlyát az alperes helytállóan súlyos fokúnak értékelte, mely mérlegelés a Törvényszék megítélése szerint nem volt okszerűtlen. A bíróság meghatározása alapjául szolgáló releváns árbevétel a Tptv. 78. § (2) bekezdése szerint meghatározott nettó árbevétel képezte. Ebben a vonatkozásban nem volt jelentősége annak a körülménynek, hogy a felperes több olyan multinacionális, nem élelmiszer jellegű terméket beszállító vállalattal is szerződött, akikkel szemben nem volt alkupozíciója. A releváns forgalom alapesetben a jogsértő vállalkozás jogellenes magatartásával érintett piacon a jogsértés teljes időtartama alatt elért forgalom. A felperes hivatkozásának ezért a releváns forgalom alapesetben való meghatározásánál nem, hanem a jogsérelem súlyánál van jelentősége, amelyet egyébként az alperes figyelembe is vett (határozat 215. pont). Kifejtette továbbá, hogy a határozat jogszerűségének megítélése szempontjából annak van jelentősége, hogy az alperes a bíróság kiszabása és mértékének meghatározása kapcsán a Tptv. 78. § (3) bekezdésének kereteit betartva hozta-e meg a bíróságra vonatkozó döntését, és mérlegelése megfelelt-e a Pp. 339/B. §-ában foglalt követelményeknek. Mind a vizsgált – és jogsértéssel érintett – időszak, mind a jogellenes magatartással érintett piacon elért forgalom meghatározása tekintetében e jogszabályi keretek között maradván, azokat nem sértve járt el az alperes; a Tptv. 78. § (3) bekezdésének csak alkalmazását segítette a Bírágközlemény, annak figyelembevétele önmagában – a bíróság számítás módját is tekintve –, nem volt jogszerűtlen. Ítéletének

Kfv.II.38.134/2019/10.

indokolásában végül idézett az Alkotmánybíróság 30/2014. (IX.30.) AB határozat indokolásából.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

- [12] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megismételt eljárással érintett részében történő hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására történő kötelezését kérte.
- [13] Azt állította az EUMSZ szabályainak, valamint az EK rendelet szabályainak megsértése körében, hogy a másodfokon eljáró bíróság a Kúria végzésének 26. pontjában foglalt iránymutatás ellenére egyrészt nem döntött az EK Rendelet 3. Cikk (2) bekezdésére alapított kereseti és fellebbezési kérelméről, másrészt a határozati tényállásból iratellenes, okszerűtlen és ellentmondó megállapításokat vont le jogerős ítéletében, mellyel megsértette a Pp. 206. § (1) bekezdését. Kiemelte, hogy a felperes keresetében és fellebbezésében a Kertv. 7. §-ának félretételét azzal indokolta, hogy a Kertv. alkalmazása és a határozat azon rendelkezése, hogy megtiltotta az UÁT alkalmazását a felperes és a beszállítói közötti kereskedelmi kapcsolatokban, ellentétes az Európai Unió jogával, sérti a letelepedés, a felperes és beszállítói szerződéses szabadságát, valamint sérti a tagállamok versenyszabályai (így a Kertv. 7. §-a) egységes alkalmazásának EK rendeletben meghatározott követelményeit. Hangsúlyozta, hogy a Kúria bár az UÁT jogellenességét megállapította, de nem döntött a UÁT európai uniós jogszabályokba ütközésével kapcsolatos felperesi fellebbezésről, következésképp nem dönthetett és nem is döntött a hazai versenyjogi szabályok félretételéről sem. A Kúria végzése és az a tény, hogy osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a Kertv. 7. § (2) bekezdése f) pontjában foglalt jogkérdésben, nem jelenti azt, hogy ez a döntés immanens módon azt implikálná, hogy a felperesnek a hazai jog félretételére vonatkozó érvelése a Kúria döntése alapján nem vezethet eredményre. Ez az ítéleti jogértelmezés súlyosan sérti a Pp. 3. § (2) bekezdésében foglaltakat is. A Fővárosi Törvényszéknek ugyanis a Kúria végzésének eleget téve érdemben döntenie kellett volna a felperes kereseti kérelmének 79. pontjáról, valamint fellebbezése a/5. pontjában foglalt kérelméről, melyekhez az eljáró bíróság a Pp. 3. § (2) bekezdése alapján kötve van. Kifogásolta azt is, hogy a másodfokú bíróság határozatában formálisan ugyan hivatkozott a Kúria Kfv. III.37.441/2016/7. számú ítéletében foglaltakra, de azt a perbeli ügy tényállására vonatkozóan tartalmilag nem alkalmazta, az abban foglalt elvárásokat és követelményeket nem tartotta be. Kiemelte, hogy a keresetlevelében nem azt állította, hogy uniós keretszabályozás hiányában hazánkban és az alperesnek ne lenne joga saját nemzeti jogot alkotni és azt alkalmazni a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok visszaszorítása érdekében, hanem azt, hogy a Kertv. 7. §-a ellentétes az EUMSZ hivatkozott szabályaival, mely álláspontját az Európai Unió Bírósága esetjogával is alátámasztotta (C-6/64 Costa v. Enel, C-106/77. Simmenthal, C-55/94 Gebhard, C-0299/02. Bizottság v. Hollandia (15.par.), C-400/08. Bizottság v. Spanyolország (64.par.)). A Gebhardt-féle feltételekre vonatkozó másodfokú ítéleti érvelés állítása szerint jogszerűtlen és sérti a Pp. 164. § (1) bekezdését és az EK rendelet 2. cikkét is. Előadta, hogy az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az UÁT alkalmazása sérti a Kertv. 7. § (2) bekezdését. A Kúria egyetértett az első fokon eljáró bírósággal és megállapította, hogy az UÁT nem felel meg a Kertv. 7. § (2) bekezdése f) pontjában feltételeknek, de a másodfokú ítéleti állásponttal szemben nem döntött arról, hogy a felperes határozatban megállapított, a non-food piacon betöltött piaci ereje és súlya, és ezen a piacon felperes gyakorlata alkalmas-e a piac torzítására, az UÁT, mint szerződéses feltétel alkalmazásának megtiltása összeegyeztethető-e

Kfv.II.38.134/2019/10.

a hivatkozott uniós jogszabályokkal. Rögzítette, hogy a felperes keresetlevelében az EK rendelet 3. cikk (2) bekezdésére hivatkozással nem a nemzeti versenyjog alkalmazását kifogásolta, hanem annak olyan jellegű alperesi értelmezését és alkalmazását, amely az UÁT alkalmazásának tilalmához és az UÁT, mint kereskedelmi gyakorlat kivezetéséhez vezetett, mert az alperes a bíróság kiszabása mellett egyben kötelezte a felperest az UÁT alkalmazásnak megszüntetésére a non-food beszállítóival szemben. Állította, hogy tekintettel az EK rendelet 3. cikk (2) bekezdésében foglaltakra, a felperes beszállítóival kötött és UÁT-ot tartalmazó szerződésai nem alkalmasak a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására és nem korlátozzák a tagállamok közötti versenyt sem, akkor sem, ha a Kertv. 7. § (3) bekezdése alapján a felperest a Kertv. alkalmazása körében jelentős piaci erejű kereskedelmi vállalkozásnak kellett minősíteni. Sérelmezte, hogy az alperes és az eljáró bíróságok nem vizsgálták és nem is értékelték a felperes által beszállítói szerződéseiben alkalmazott feltétel, nevezetesen az UÁT tartalmát és ezen feltétel megfelelését az EK rendelet 3. cikk (2) bekezdésében foglalt szabálynak. Utalt a Kertv. 9. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Tpv. 1. § (2) bekezdésére, és az EK Rendelet 2. cikkére, és kiemelte, hogy álláspontja szerint az alperesi hatóság és az eljáró bíróságok nemhogy nem bizonyították, hanem a határozat 38-39. pontjai alapján azt állapították meg, hogy a felperes non-food piaci részesedése csekély. Márpedig a felperes csekély piaci súlyából következően azzal visszaélni, a tagállamok közötti kereskedelmet vagy piaci versenyt befolyásolni nem képes, még akkor sem, ha a Kúria egyetértett az UÁT alperesi minősítésével. A perbeli esetben az alperesnek kellett volna azt bizonyítania, hogy az UÁT alkalmazása, a felperes piaci részesedése mellett alkalmas volt-e a piac érdemi befolyásolására, indokolt-e az alperes fellépése az UÁT, mint szerződéses feltétel alkalmazásával szemben; annak alkalmazása a szerződéskötési szabadság korlátozását és a versenyfelügyeleti bíróság alkalmazását indokolta-e, az alperes fellépése arányban állt-e felperes piaci súlyával, a felperesi magatartás megítélésének jogalkalmazói bizonytalanságára is tekintettel.

- [14] Azt is állította, hogy az ítélet sérti a Tpv. 78. § (1)-(3) bekezdéseit, a Pp. 339/B. §-át és a Bírágközlemény rendelkezéseit.
- [15] A Bírágközlemény visszamenőleges alkalmazásának jogszabálysértő volta tekintetében arra hivatkozott, hogy sem a keresetlevelében, sem a fellebbezésében nem a Bírágközlemény alkalmazását kifogásolta, hanem azt, hogy az alperes a bírságszámítást visszamenőlegesen alkalmazta azon időszakokra is, amikor a Bírágközlemény még nem volt hatályban, az alperes azonban a 2009. május 18. és 2012. január 25. közötti időszakokra vonatkozóan nem alkalmazhatta volna a Bírágközleményt. Az alperes általa sem vitatottan a Bírágközlemény rendelkezéseit alapul véve határozta meg a versenyfelügyeleti bírság összegét és számította ki a versenyfelügyeleti bírság kiszámításának alapját képező releváns forgalmat a vizsgált 2006. június 1. és 2014. december 31-e közötti időszakokra. Azzal pedig, hogy az alperes a Bírágközleményt tette meg bírságszabásának alapjául, az abban foglaltak, nem csupán a jogalkalmazás kiszámíthatóságát növelik, és nem csupán egyfajta, az alperes számára nem kötelező erejű „útmutató”. Álláspontja szerint azáltal, hogy az alperes explicit módon a Bírágközlemény rendelkezéseit tette meg a versenyfelügyeleti bírság alapjának, már nem állítható, hogy a Bírágközlemény ne osztona a határozattal szemben a Ket. 72. § (1) bekezdés ec) pontjában és a Pp. 339/B. pontjában foglaltakkal szemben támasztott követelményeket. Utalt e körben a Kúria EH2017.08.K20 sz. alatt közzétett, Kfv. III.37.582/2016. szám alatti ügyben hozott elvi határozatára, és arra hivatkozott, hogy jogszabálysértő, a Ket. 72. § (1) bekezdés ec) pontjába és a Pp. 339/B. §-ába ütköző a jogerős ítélet azon indokolása, hogy az adott ügyben a Bírágközleménynek kötelező ereje nincs,

Kfv.II.38.134/2019/10.

rendeltetése a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelését szolgálja. Sem a jogerős ítélet, sem a határozat ugyanis nem indokolta meg, hogy a 2012. január 25-én kihirdetett és 2012. február 1-től alkalmazandó Bírágközleményt és annak releváns bevétel meghatározásra vonatkozó szabályait az alperes miért alkalmazta 2009. május 18. és 2012. február 1-je között úgy, hogy az alperes az antitröszt tényállásokra vonatkozóan ezen időszakban Bírágközleményt egyáltalán nem alkalmazott. Erre figyelemmel pedig iratellenes és jogszabálysértő a Fővárosi Törvényszék azon következtetése, hogy a Bírágközlemény csak a Tpv. 78. § (3) bekezdésének alkalmazását segíti elő. A Kúria elvi határozatából ugyanis okszerűen következik, hogy ha az alperes a határozatban foglaltak ellenére eltér a Bírágközlemény rendelkezéseitől és azt visszamenőleg, illetve olyan időszakra vonatkozóan is alkalmazza, amelyre korábban Bírágközleményt egyáltalán nem alkalmazott, illetve az a perbeli tényállásokra nem volt alkalmazható, úgy annak okszerű magyarázatát kellett volna határozatában adnia. Érvelése szerint a 2006. június 1. és 2012. február 1. közötti időszakra vonatkozóan sem az alperes, sem az eljáró bíróságok nem támasztották alá, hogy az alperes mérlegelése okszerű volt-e akkor, amikor a felperes ezen időszak alatt az utólagos árkedvezmény-támogatásból eredő nettó árbevételét releváns forgalomnak tekintette, eltérve a saját Bírágközleménye 16. pontjában foglalt főszabálytól.

- [16] A felülvizsgálati kérelmében a felróhatóságának, mint a versenyfelügyeleti bíróságot súlyosító körülménynek az értékelése kapcsán előadta, hogy az alperes és az eljáró bíróságok a SPAR-ügy következményeinek be nem tartását kérték számon a felperesen, annak ellenére, hogy maga az alperes az alapeljárásban még a 2014. február 19-én kelt Vizsgálati jelentése (100. és 108. pontjaiban) az UÁT egyoldalúsága értékelése körében azt a megállapítást tette, hogy „nem állapítható meg sem az UÁT egyoldalú előírása, sem az, hogy az UÁT akár a gyakorlatban, akár funkcióját tekintve feltétel jelleggel működött volna.” Hangsúlyozta, hogy sem a jogerős ítélet, sem az alperesi határozat nem vette figyelembe, hogy a felperes 2006. június 1. és 2012. június 19-e (a Spar-ügyben hozott alperesi határozat közzétételének napja) között egyáltalán nem volt olyan alperesi értelmezés birtokában, amely alapján az UÁT alkalmazásának jogellenessége felmerült volna. Utalt arra is, hogy a SPAR-ügy és a perbeli ügy között több okból sem lehet analógiát megállapítani, így a tényállások és a jogszabályi környezet eltérősége miatt, továbbá, mert az alperesi Bírágközlemény a SPAR-ügyben nem volt alkalmazandó.
- [17] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes állításával szemben mind az elsőfokú, mind a másodfokú ítélet indokolása foglalkozott a felperes uniós joggal kapcsolatos érveivel. Emellett utalt arra, hogy a felperes uniós joggal kapcsolatos érvei részben nem kerültek bizonyításra, részben teljesen megalapozatlanok, a felperes ugyanis nem igazolta a Pp. 164. §-a alapján fennálló kötelezettsége ellenére, hogy az UÁT alkalmazása hatással lenne a Magyarországon történő letelepedésre, illetve hogy a piacon bármilyen optimális változás állt volna be az UÁT alkalmazása következtében, továbbá, hogy az UÁT megszüntetésének előírásával termékgazdálkodása korlátozódott vagy elnehezült volna. Kiemelte, hogy az ítéletek helyesen állapították meg, hogy a felperes által hivatkozott uniós jogokat (letelepedés szabadsága, áruk szabad mozgása) semmilyen mértékben nem korlátozza a felperes által alkalmazott UÁT jogellenességének megállapítása. Utalt arra is, hogy az uniós soft-law ismeri és elismeri a tagállami szinten szabályozott, a felperes által tanúsított jogsértő magatartások szabályozását. Arra is hivatkozott, hogy a Kertv. 7. § (2) bekezdésének f) pontja szerinti magatartás értékelése semmilyen módon nem ütközött sem az EUMSZ vonatkozó rendelkezéseibe, sem az EK rendelet szabályozásába. A felperes által láttatni vélt kapcsolat az uniós szabadságok,

Kfv.II.38.134/2019/10.

az uniós antitröszt jog, egyes versenyjogi eljárási szabályok, valamint jelen konkrét ügy között nem létezik. Azzal is érvelt, hogy a bírósági felülvizsgálat során a Pp. 164. § (1) alapján a felperest terheli a bizonyítási kötelezettség, neki kellett volna bizonyítani, hogy a keresettel támadott határozat a keresetében megjelölt okból jogszabálysértő, azonban mindeddig ennek a kötelezettségének a felperes nem tett eleget.

- [18] A bírság körében kiemelte, hogy a mérlegelés jogszabályi keretét a Tpv. 78. § (3) bekezdése határozza meg, függetlenül attól, hogy az alperes alkalmaz-e a bírságkiszabás során bírságközleményt, és ha alkalmaz, melyik bírságközleményét alkalmazza. Érvelése szerint a Bírságközlemény kizárólag az alperest köti annyiban, hogy amennyiben attól el kíván térni, azt megfelelően indokolva teheti csak meg. Rögzítette, hogy a Bírságközlemény mind tárgyi, mind időbeli hatálya *expressis verbis* kiterjed a perbeli ügy tárgyát képező jogsértésekre. A SPAR-üggyel kapcsolatban kiemelte, hogy a más ügyben, akár versenytárssal szemben kiszabott bírság összege az adott ügy szempontjából nem mérlegelési tényező. Kitért arra is, hogy az alperes megfelelően értékelte azt a körülményt is, hogy 2006 és 2012 között bizonytalan volt a megítélése az UÁT-hoz hasonló árkedvezményeknek. Utalt rá ugyanakkor, hogy a vonatkozó jogszabályi környezet 2006 óta változatlan, az esetleges bizonytalanságokat pedig az alperes VJ/47 /2010. ügyben hozott határozata teljes mértékben tisztázta, mely döntés ellenére sem változtatott a felperes a jogellenes gyakorlatán, hanem a világos jogszabályi környezet mellett is ugyanazt a jogsértő magatartást folytatta több milliárd forintos bevételt realizálva az UÁT-ból. A felperes azonban a SPAR-ügyben hozott határozat nyilvánosságra hozatalát követően már kétséget kizáróan érezkelhette volna magatartása tarthatatlanságát. Kifejtette, hogy a határozathozatalakor nincs kötve a vizsgálati jelentésben foglaltakhoz, attól eltérhet, ezért nem foghat helyt a felperes azon érvelése, hogy magatartásának jogszerűtlenségét kizárólag az előzetes álláspont kézhezvételét követően realizálhatta volna.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [19] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint nem alapos.
- [20] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta.
- [21] A perbeli ügyben a Kúria Kfv.II.37.544/2017/10. számú végzésének következtében két kérdés volt, amelyben a másodfokú bíróságnak a megismételt eljárásban állást kellett foglalnia: az EUMSZ 34., 49., 56., 101-102. cikkeinek, továbbá a Tpv. 78. § (1) és (3) bekezdéseinek és a Pp. 339/B. §-ának megsértésére történt kereseti hivatkozások körében.
- [22] A Kúria megállapította, hogy kisebb indokolásbeli pontosításokkal a másodfokú ítéleti érvelés helyes.
- [23] Az uniós jogok sérelmére történt felperesi hivatkozások körében mindenekelőtt rögzítendő, hogy a Kúria Kfv.II.37.544/2017/10. számú végzésében megállapította, hogy a felperes magatartása a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjába ütközött. Az a felperesi álláspont, amely szerint a felperes ezen, Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjába ütköző magatartása az EK rendelet 3. cikk (2) bekezdése alapján nem korlátozza a versenyt, az alábbiak szerint téves érvelés.
- [24] Az EUMSZ 101. és 102. cikkeiben foglalt rendelkezéseinek körében (amelyek korábban az Európai Közösséget létrehozó szerződés 81., illetve 82. cikkei voltak) különbséget kell tenni a kartell megállapodások és az egyoldalú magatartásokra vonatkozó uniós rendelkezések között. Míg az EUMSZ 101. cikke rendelkezik a vállalkozások közötti megállapodásokról,

Kfv.II.38.134/2019/10.

vállalkozások társulásai által hozott döntésekről és összehangolt magatartásokról, vagyis a kartellszabályokról, addig a 102. cikk az egy vagy több vállalkozásnak a belső piacon vagy annak jelentős részén meglévő erőfölényével való visszaélésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. A perbeli esetben az alperesi határozat piaci erővel való visszaélést állapított meg, amely az EUMSZ 102. cikke szerinti tilalommal azonosítható. Az EUMSZ 101. és 102. cikkei alkalmazásának részletszabályait megalkotó EK rendelet 1. cikk (3) bekezdése ennek alapján deklarálja, hogy a Szerződés 102. cikkében említett erőfölénnyel való visszaélés tiltott, anélkül hogy ezt előzetes határozatnak kellene megállapítania.

- [25] Tekintettel arra, hogy a perbeli esetben piaci erővel való visszaélést állapított meg az alperesi határozat, amelyre az EUMSZ 102. cikke vonatkozik, az EUMSZ kartellmegállapodásokra irányadó 101. cikke és az ennek részletszabályait rendező EK rendelet 3. cikk (2) bekezdése nem alkalmazandók, az EK rendelet 3. cikk (2) bekezdése ugyanis a fentiekben kifejtettek szerint a vállalkozások közötti megállapodások, vállalkozások társulásai döntései vagy összehangolt magatartásainak tilalmára, vagyis a kartellmegállapodásokra vonatkozik.
- [26] Azt a másodfokú ítélet helytelenül állapította meg, hogy önmagában azért, mert a Kúria Kfv.II.37.544/2017/10. számú végzésében a felperesi magatartást a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjába ütközőnek találta, a felperes nemzeti jog féléretételére vonatkozó hivatkozása alaptalan. A felperes nemzeti jog féléretételére vonatkozó érvelése nem ezen okból, hanem a fentiekben kifejtettekre tekintettel alaptalan, a másodfokú ítéleti indokolás tehát ezen körben téves volt.
- [27] Kiemelendő mindemellett, hogy az EK rendelet (8) preambulumbekzdése deklarálja, hogy nem lehet a tagállamokat meggátolni abban, hogy területükön olyan szigorúbb nemzeti versenyjogot alkossanak és alkalmazzanak, amelyek tiltják vagy szankcionálják a vállalkozások egyoldalú magatartását. E szigorúbb nemzeti jogszabályok tartalmazhatnak olyan rendelkezéseket, amelyek a gazdaságilag függő vállalkozások irányában tanúsított visszaélő jellegű magatartást tiltják vagy szankcionálják.
- [28] Utal a Kúria továbbá „Az európai vállalatközi élelmiszer- és nemélelmiszerellátási lánc mentén alkalmazott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról” szóló, az Európai Bizottsága által kiadott Zöld könyvre, amely szintén foglalkozik a perbeli, alperes által a felperes terhére rótt jogsértéssel. A Zöld könyv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok fogalma között kitér arra, hogy „a szerződési szabadság a B2B kapcsolatok egyik sarokköve a piacgazdaságban, és a feleknek lehetőségük kell legyen olyan szerződést kialakítani, amely igényeiknek legjobban megfelel. Ez különösen a szerződéskötés előtti tárgyalások során jelentkező tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat érinti, amelyeket aztán szerződéses feltételek közé foglalnak. A szerződéskötés szabadságából kölcsönös előnyökhöz jutás érdekében a feleknek képesnek kell lenniük a szerződéses feltételek tényleges megtárgyalására. Mindazonáltal bizonyos esetekben, ha az egyik szerződő fél erősebb alkupozícióval rendelkezik, egyoldalúan feltételeket szabhat a gyengébb félnek – ezáltal túlzott mértékben úgy formálja az üzleti kapcsolatot, hogy az kizárólag az ő saját gazdasági érdekeinek kedvezzen. A szerződő fél használhat például jelentősen kiegyensúlyozatlan feltételeket, és alkupozíciójának köszönhetően ezeket nem fogja egyenként megtárgyalni”.
- [29] A felperes alaptalanul hivatkozott az EK rendelet 2. cikke szerinti bizonyítási terhel megsértésére is, mert ezen cikk az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése és 102. cikke megsértésével kapcsolatos bizonyítási terhel telepíti a jogsértést állító félre vagy hatóságra. Az alperes a perbeli esetben a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjának megsértését bizonyította, ezt a Kúria Kfv.II.37.544/2017/10. számú végzése is megállapította. A másodfokú bíróság pedig az UÁT-kikötés eltörlésének uniós normákba ütközésének, az áruk szabad áramlásának

Kfv.II.38.134/2019/10.

és a letelepedés szabadságának sérelmére vonatkozó felperesi érvelés bizonyítatlanságát róttá felperes terhére, nem a jogsértés bizonyításáét, így a felperes állításával szemben a Pp. 3. § (2) bekezdése és Pp. 206. § (1) bekezdése sem sérült.

- [30] Nem volt alapos e körben a felperes azon érvelése sem, amely szerint az alperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy az UÁT alkalmazása a felperes csekély piaci részesedése mellett alkalmas volt a piac befolyásolására, indokolt volt az alperes fellépése az UÁT alkalmazásával szemben, annak alkalmazása a szerződéskötési szabadság korlátozását és bírság alkalmazását indokolta, az alperes fellépése arányban állt a felperes piaci súlyával. A bizonyítási terhet előíró, az EK rendelet 2. cikke szerint az EUMSZ 102. cikke megsértésével kapcsolatos bizonyítási terhet viseli a jogsértést állító hatóság. Az EUMSZ 102. cikke szerint a belső piacon összeegyeztethetetlen és tilos egy vagy több vállalkozásnak a belső piacon vagy annak jelentős részén meglévő erőfölényével való visszaélése, amennyiben ez hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre. A felperes által elvárt bizonyítás tehát nem következik az EK rendelet 2. cikkének és az EUMSZ 82. cikkének együttes értelmezéséből, mert ezen rendelkezések szerint az alperesnek a felperes erőfölényével való visszaélését kell bizonyítania, amely egyértelműen megállapíthatóan már a Kúria Kfv.II.37.544/2017/10. számú végzésével lezártan megtörtént, hiszen ezen döntés véglegesen eldöntötte, hogy a felperes magatartása a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjába ütközik, ami a Kertv. 7. § (1) bekezdése szerint a beszállítóval szembeni jelentős piaci erővel való visszaélést tilalmazza.
- [31] A felperes kereseti érvelése alapvetően volt téves az áruk szabad áramlására és a letelepedés szabadságára vonatkozóan. A felperes az uniós jogokba ütközést azon az alapon állította, hogy a beszállítók és a kereskedők közösen, mindkettőjük érdekét szolgálva állapotnak meg a visszatérítésben, továbbá, hogy a jogszabályi tilalom olyan kedvezőtlen helyzetet teremt Magyarországon, amely kevésbé vonzóvá teszi mind a beszállítók, mind a kereskedők számára a magyarországi letelepedést, azaz korlátozza ezen vállalkozások letelepedési szabadságát, végül pedig, hogy az UÁT-ban történő megállapodás tilalma azt jelenti, hogy egy uniós tagállamban egy adott terméket forgalomba hozó vállalkozás nem vagy nehezebb feltételek mellett lesz képes arra, hogy Magyarországon az adott terméket forgalomba hozza. Ezzel szemben a Kúria Kfv.II.37.544/2017/10. számú végzésében megállapította, hogy az UÁT mögött nincs szolgáltatás, a beszállítóknak nem volt érdemi alkupozíciója az UÁT kikötés kapcsán, kizárólag az volt az alku tárgya, hogy annak mértéke mekkora legyen, e körben a felperes jelentős piaci erejének meghatározó jelentősége volt, amely a tárgyalások során domináns szerepet biztosított számára. A felperes által állított kölcsönös érdek és kedvező megállapodás tehát nem volt bizonyított, ahogyan az UÁT alkalmazása eltörlésének korlátozó hatásai sem. A beszállítóval szembeni jelentős piaci erővel való visszaélés megtiltása, amely a perbeli esetben a felperes által a beszállítókkal szemben díjak egyoldalú felszámításának megszüntetésében öltött testet, sem a letelepedés, sem az áruk szabad mozgásának szabadságát nem korlátozza, az a beszállítók számára kedvezőbb feltételeket teremt.
- [32] Helyesen állapította meg e körben a másodfokú ítélet, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a Gebhard-féle feltételek a Kertv. 7. §-ának alkalmazásával az UÁT alkalmazásának hiányában miként sérülnek, ahogyan azt sem, hogy az UÁT-kikötés megtiltása hogyan befolyásolná a piac tiszta, torzulásmentes működését. A felperes nem bizonyította továbbá, hogy az UÁT alkalmazásának hiánya milyen módon és miként jelent nehezebb feltételeket a beszállítók számára. Az alperes helyesen érvelt végül e körben azzal, hogy a perbeli határozatban nem önmagában az utólagos engedményt találta jogsértőnek, vagyis határozata nem értelmezhető akként, amely az utólagos kedvezmények egyetlen formáját sem tekintetné

Kfv.II.38.134/2019/10.

jogszerűnek.

- [33] Minderre figyelemmel a felperes felülvizsgálati kérelme az EUMSZ és az EK rendelet rendelkezéseinek megsértése körében alaptalan volt.
- [34] A bírság körében a Kúria az alábbiakra mutat rá. A szankció alkalmazása, vagyis a bírság kiszabása alapjául a Tpvt. 78. §-a szolgált, amely rendelkezés a jogsértés teljes időtartama alatt hatályban volt. A Bírságközlemény emellett a Tpvt. 78. §-a szerinti bírság kiszabásának módszertanát határozza meg.
- [35] A Bírságközlemény jogi megítélése körében a Kúria utal a Tpvt. 36. § (6) bekezdésére, melynek értelmében a Gazdasági Versenyhivatal elnöke a Versenytanács elnökével együttesen a Gazdasági Versenyhivatal jogalkalmazási gyakorlatának alapjait ismertető közleményt adhat ki. A közleménynek kötelező ereje nincs, rendeltetése a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése.
- [36] Erre figyelemmel nem jogsértő a Törvényszék ítéletének azon megállapítása, amely szerint a Bírságközleménynek kötelező ereje nincs, rendeltetése a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, mert ez a vonatkozó jogszabályi rendelkezés (Tpvt. 36. § (6) bekezdés) szó szerinti idézése. A Legfelsőbb Bíróság Kfv.II.37.497/2010/14. számú végzésében a bírságközlemény jogi természeté körében kifejtette, hogy „a Tpvt. 78. §-a alapján az alperes a bírságot mérlegelési jogkörében határozta meg és az általa alkalmazott Közlemény, illetőleg ezen belül is a ténylegesen felhívott közleményi pontok jelentették egyben a mérlegelés szempontjait. [...] Az előzőek szerint az alperes által alkalmazott Közlemény az egyedi határozatokban a releváns körülmények mérlegelési szempontjaként jelentkezik, amelynek törvénysértő volta nem állapítható meg. [...] Ezek a Közlemények ugyan a Tpvt. 36. § (6) bekezdése szerint kötelező erővel nem bírnak, rendeltetése azonban a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése. A konkrét esetben a bírságkiszabás szempontjait rögzítő Közlemény a bírságkiszabás egységességének biztosítása és a kiszámíthatóság érdekében tartalmaz bírság megállapítási módszereket, amelyek az objektivitásra törekvés érdekében nem különböző jelzőkkel, hanem matematikai műveletekkel értékelik az egyedi ügyekben előfordulható releváns körülményeket. Önmagában tehát az a körülmény, hogy az egyedi határozat a korábbi Közleményben közzé tett szempontok alapján súlyozza a bírság kiszabás szempontjából releváns körülményeket és indokolt esetben matematikai műveleteket is alkalmaz, önmagában az alperesi határozatot törvénysértővé nem teszi és a felülmérlegelés tilalma folytán a bíróság számára nem biztosít hatáskört a bírság összegének megváltoztatására. A Legfelsőbb Bíróság eseti döntésében már hivatkozott arra is, hogy a Közlemény kötelező erejének hiánya nem mentesíti az alperest attól, hogy egyedi határozatában annak betartásával határozzon. A Közlemény alapvető célját és jelentőségét, a jogalkalmazás kiszámíthatóságát vonná el ettől a jogintézménytől ennek a kötelezettségnek a hiánya. Az azonban előfordulhat, hogy az egyedi ügyben különleges releváns körülmények felmerültére tekintettel az egyedi határozat a Közleménytől eltérjen, ennek azonban az egyediesítés indokául szolgáló körülmény feltüntetése mellett részletes indokát kell adnia az alperesnek.”
- [37] A Bírságközlemény 3. pontja határozza meg az alkalmazási körét, eszerint a közlemény azon jogszabály által meghatározott szempontokat részletezi, amelyek alapján az alperes meghatározza a Tpvt. 11. § és 21. §-ában, valamint az EUMSZ 101. és 102. cikkében meghatározott – a versenykorlátozó megállapodásokra és összehangolt magatartásokra, valamint a gazdasági erőfölénnyel való visszaélésre vonatkozó – tilalmak érvényesítését szolgáló eljárásokban kiszabott bírság mértékét. Az ezen ponthoz fűzött lábjegyzet szerint továbbá ide kell érteni a Kertv. 7. § szerinti visszaélés esetét is. Erre figyelemmel alaptalanul

Kfv.II.38.134/2019/10.

hivatkozott arra a felperes, hogy a Bírágközlemény azért nem alkalmazandó, mert a jelentős piaci erővel való visszaélés nem antitröszt jogsértés, a Bírágközlemény alkalmazási köre ugyanis *expressis verbis* kiterjed a Kertv. 7. §-a szerinti, jelentős piaci erővel visszaélés eseteire is, ahogyan erre egyébként az alperesi határozat 197. pontja helyesen utal is.

- [38] A Bírágközlemény 48. pontja értelmében a közleményt az alperes azon eljárásokban alkalmazza, amelyekben a Tpv. 73. §-a szerinti előzetes álláspont a közlemény közzétételekor (2012. január 25. napja) még nem került a feleknek megküldésre. A perbeli esetben az eljárás megindítására 2012. augusztus 23. napján került sor, az első előzetes álláspont közlése 2014. június 12. napján, a kiegészítő álláspont közlése 2014. október 16. napján történt. 2014. november 28. napján a versenytanács további vizsgálatot rendelt el, majd 2014. december 15. napján a vizsgálók kiterjesztették a vizsgálatot a 2014. december 31. napjáig terjedő időszakra és 2015. február 25. napján új előzetes álláspontot közöltek. Megállapítandó tehát, hogy a Bírágközlemény közzétételét követően került sor az első előzetes álláspont megküldésére, így a Bírágközlemény, annak 48. pontja értelmében alkalmazandó volt. Alaptalan volt tehát a felperes Bírágközlemény visszamenőleges alkalmazására vonatkozó érvelése, mert nem annak volt jelentősége, hogy az alperes mely időszakra állapított meg jogsértést, hanem annak, hogy a Bírágközlemény mikor került közzétételre, és ahhoz képest az előzetes álláspont a felperes részére mikor került megküldésre. A visszamenőleges alkalmazás megsértése egyebekben azért sem merülhet fel, mert a Bírágközlemény a fentiekben kifejtettek szerint jogi kötőerővel nem bír, mindösszesen a bírság kiszabásának módszertanát határozza meg.
- [39] A Bírágközlemény 16. pontja határozta meg a bírság számításakor használandó releváns forgalmat, eszerint alapesetben a jogsértő vállalkozás jogellenes magatartásával érintett piacon a jogsértés évében elért forgalom (a) pont), ha a jogsértés időtartama meghaladja a 12 hónapot, akkor a jogsértés teljes időtartama alatt elért forgalom (b) pont). Az alperesi határozat 205-208. pontjai foglalkoznak a releváns forgalommal, kifejtve, hogy az alperes a vizsgált időszakban (2006-2014) a felperes által a non-food beszállítókkal szemben az UÁT alkalmazásából realizált teljes árbevételből elért nettó forgalmat vette figyelembe. Tény, hogy az alperes a Bírágközlemény 16. a) pontjában foglaltaktól eltért, mert nem a felperes jogellenes magatartásával érintett teljes piacon, vagyis a teljes non-food piacon elért forgalmat vette figyelembe, csak az UÁT alkalmazásából származó nettó forgalmat, azonban az alperes megindokolta az általa – a felperesre lényegesen kedvezőbb – számítását, így jogszabálysértést nem követett el. A felperes keresetében a Tpv. 78. § (2) bekezdése szerinti releváns árbevétel alkalmazásának elmaradását nem kifogásolta, ezen felülvizsgálati hivatkozása a Pp. 335/A. §-ába ütközése miatt érdemben nem volt vizsgálható.
- [40] A jogértelmezési bizonytalanságra történt felperesi hivatkozás körében a Kúria hangsúlyozza, hogy azt a nem egyértelmű, bizonytalan piaci kommunikáció kétségkívül befolyásolhatja, ez meghatározott esetekben értékelhető is, ahogyan azt a Kúria Kf.II.38.279/2019/9. számú ítéletében kifejtette. A perbeli esetben az alperes határozatában értékelte, hogy az UÁT Kertv. szerinti megítélése a vizsgált időszak egy részében (2006-2011) nem volt egyértelműen minősíthető. Figyelembe vette emellett azt is, hogy a versenytanács 2012. június 19. napján nyilvánosságra hozta az UÁT Kertv. szerinti versenytanácsi minősítésével kapcsolatos álláspontját (Vj/47/2010., Spar-ügy), azonban a felperes magatartását nem igazította ahhoz (alperesi határozat 218. pont). A jogértelmezéssel kapcsolatos bizonytalanságot, és annak megszűnése körüli felperesi magatartást tehát az alperes a jogsértés súlyának megállapításakor értékelte, az ezt vitató felperesi hivatkozás tehát alaptalan. Az a tény, hogy a perbeli esetben volt eltérő vizsgálati, majd kiegészítő vizsgálati jelentés, amely a jogsértés

Kfv.II.38.134/2019/10.

hiányának megállapítását kezdeményezte, a jogsértés súlyának megítélése tekintetében döntő jelentőséggel nem bír. Megjegyzendő végül, hogy a jogsértés súlyának értékelésekor a felperes a felrőhatóság körében adható 40 pontból 18 pontot kapott, vagyis az alperes a perbeli esetben vele szemben kirívó felrőhatóságot nem, csak súlyos fokú felrőhatóságot állapított meg.

[41] A fentiekben kifejtettek tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[42] *Az európai uniós versenyjogi szabályok és a jelentős piaci erőfölénnyel való visszaélés kapcsolatának vizsgálata.*

[43] *A bírsággözlemény jogi megítélése.*

Záró rész

[44] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[45] A Kúria a pervesztes felperest kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, a Pp. 78. §-a alapján. A felülvizsgálati eljárási költség összegének megállapítása során a Kúria figyelemmel volt arra, hogy a felülvizsgálati eljárás mindösszesen két jogkérdést érintett.

[46] A pervesztes felperes köteles viselni a felülvizsgálati eljárás illetékét, melynek összegét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése és 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2020. október 7.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Bögös Fruzsina s.k. előadó bíró, Dr. Szilas Judit s.k. bíró